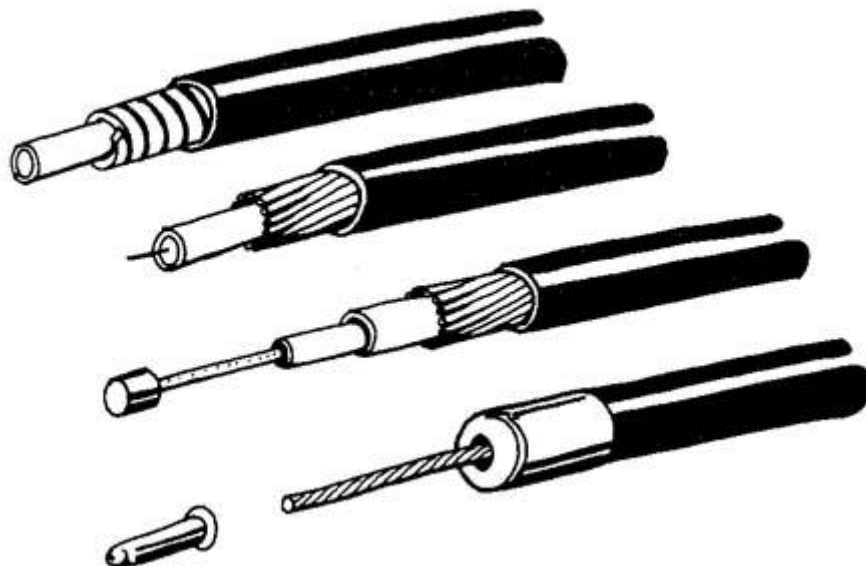

Bowdenházak felszerelése, cseréje, karbantartása

Váltórendszerek

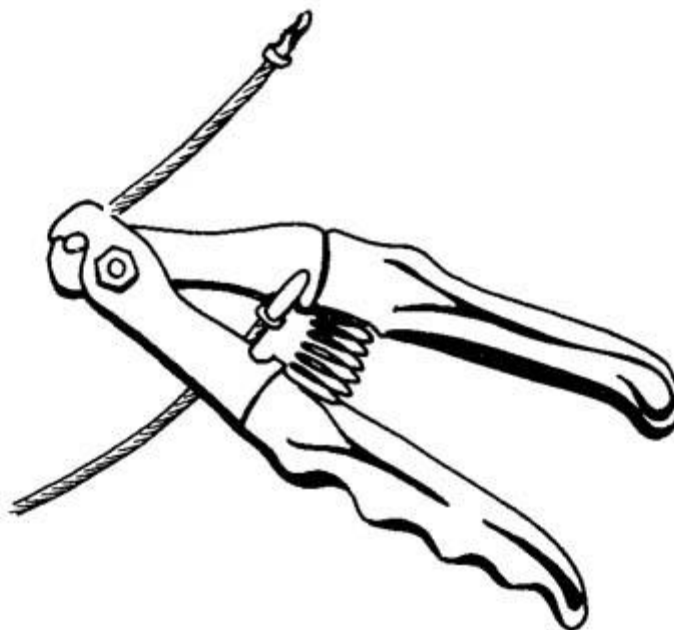
A modern 9 és 10 fokozatú váltórendszerek kizárólag akkor működnek pontosan és megbízhatóan, ha a bowdenek tiszták és a bowdenházban finoman futnak. A bowdenkarbantartás a láncéhoz hasonlatos: nem érdemes megvárni, míg a váltásproblémák megjelennek, bizonyos időközönként a bowdeneket érdemes lecserélni. Emellett cserére szorul minden bowden, ha akár egyetlen szála is elszakad, megtörik, és ennek helye mindig látható. A bowdenházat is ki kell cserélni, ha megtörik.

Az új bowden legyen legalább olyan hosszú, mint az eredeti, a 9/10 fokozatos rendszerekhez kizárólag rozsdamentes, finom szövésű típust alkalmazunk. A bowdenház teflonbéléses, pozícionált váltórendszerhez tervezett legyen. Kétféle bowdenháztípus kapható: a könnyen hajlítható, acélspirálos fékrendszerekhez való és a hosszanti acélszálas, nehezebben hajlítható, mely valamelyest kisebb átmérőjű váltórendszerekhez készül. A fékbowdenház nem teszi lehetővé a váltópozícionálást, így váltórendszerhez ne alkalmazzuk! A váltóbowdenház fékrendszerhez való használata pedig egyenesen életveszélyes! Amikor a váltóbowdenházat leszabjuk, számos vékony acélszálat látunk, és ezen belül találjuk a teflon belső bélést.

Kétféle bowdentípus létezik, a spirál acélszállal rendelkező, általában kissé nagyobb átmérőjű, fékrendszerhez való (lásd felső és alsó bowdenház), illetve a hosszanti szálas, általában kisebb átmérőjű, váltórendszerhez való (középső két képen látható).

A bowdenek felszereléséhez szükséges ezen felül bowdenházvég, illetve bowdensapka, mely megakadályozza, hogy a bowdenvég kirojtosodjon. Bowdenekből nagyobb kiszerelet, bowdenházból pedig hosszabb darabot érdemes vásárolni, mivel így gazdaságosabb, és előbb vagy utóbb úgymint megtalálja a helyét. Így bármikor – például verseny előtt – elvégezhetünk egy gyors váltáskarbantartást, anélkül, hogy ehhez nagybevásárlást tartanánk.

A bowdent és a bowdenházat kizárólag bowdenvágóval érdemes leszabni, különben a vágás nem lesz merőleges, a bowden pedig kirojtosodik...

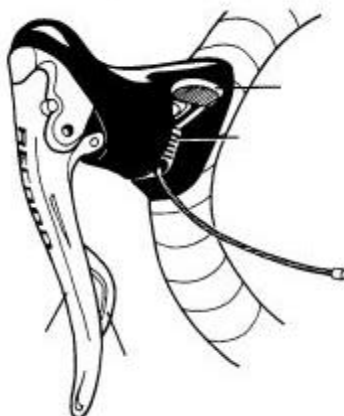
A bowdenek és a bowdenház leszabásához használjunk bowdenvágó fogót. A jó minőségű, speciálisan e célra gyártott szerszámmal rojtosodás nélkül tudjuk a bowdent vágni, és a házak végei is egyenletesebbek lesznek, így kevesebbet kell reszelővel finomítani rajtuk. Ha az előző bowdenházszakaszok megfelelő méretűek voltak, akkor azokat vegyük alapul az új szakaszok leszabásához. A kormánynak szabadon el kell tudni fordulni, anélkül, hogy a bowdenház megfeszülne, a hátsó váltónál pedig szép, nagy ívben kell a bowdenháznak a váltó mögé kerülni. A leszabott darabok végén a teflon bélés nyílását ki kell nyitni. Ezt elvégezhetjük egy fogpiszkálóval, vagy bármilyen vékony, hegyes szerszámmal. Húzzuk a végekre a bowdenház-kupakokat.

Bowdencsere országúti fékváltókarokban

- Oldjuk a bowdenrögzítést a váltónál, majd kézzel húzzuk vagy vágjuk le a bowdenzáró sapkát.
- A kioldókart nyomjuk teljesen vissza, Shimano rendszernél húzzuk be a fékkart, és meglátjuk a bowdenvéget. Nyomjuk meg a bowdent, hogy a vég kiszabadulhasson. Egyes Dura Ace modelleken egy műanyag kupakot is le kell csavarni a bowdenvég kiszabadításához. Campagnolo rendszereknél csak a bowdent kell megnyomni, és a váltóttest alatt megjelenik a bowdenvég. A SRAM rendszer is ehhez hasonlóan működik: egy ovális nyílásból bújik elő a bowdenvég. Húzzuk ki a régi bowdent!
- Ugyanezen a nyíláson keresztül illesszük be az új bowdent, vezessük végig a fékváltókaron, majd az összes bowdenház-szakaszon. Csavarral rögzítsük a váltónál, majd vágjuk méretre, és tegyük a végére zárósapkát. (Megjegyzés: a Shimano bowdenvégek sajnos túl nagy átmérővel rendelkeznek, és nem férnek be az Ergopower karokba. A bowdenvég lereszelhető, de egyszerűbb Campagnolo rendszerhez való váltóbowdent vásárolni.)
- A fentiekben leírtak szerint állítsuk be a váltót!

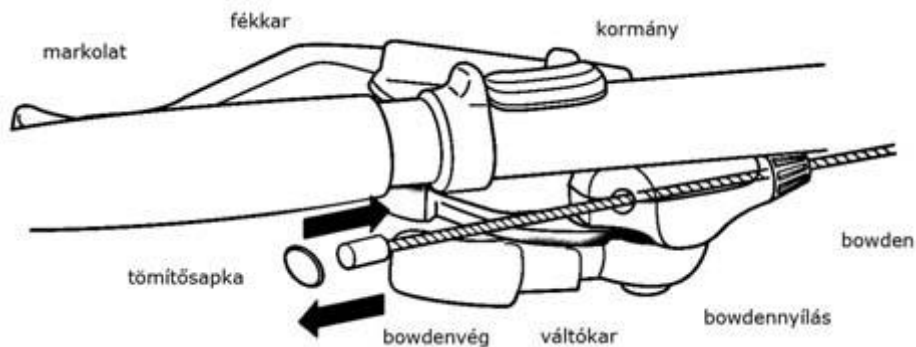

A váltóbowden befűzése Shimano, illetve Campagnolo rendszerű országúti fékváltókarba...

Bowdencsere egyenes kormányos váltókarok esetében

Az egyenes kormányos, MTB, trekking, fitness kerékpárok külön váltókaregységet vagy fékkarral integrált váltókart alkalmaznak. Rendszerét tekintve lehet Shimano Rapidfire, mely két külön kar megnyomásával végzi a váltást, Shimano Dual Control, ahol a fékkar fel, illetve lefele mozgatása húzza a bowdent, illetve a SRAM nevével fémjelzett Grip Shift-rendszerű markolatváltó, ahol a markolat elfordításával váltunk. Mindegyik típuson máshol található a bowdenrögzítés, illetve a hozzáférés.

Az MTB váltók esetében több befűzési rendszer van forgalomban, a legelterjedtebb a kis nyíláson történő beillesztés...

A Rapidfire, illetve a Dual Control rendszerénél a bowden kivételéhez egy, tömítést szolgáló, műanyagdugót kell kicsavarni, míg a Grip Shiftek esetében egy gumilap felnyitása az első lépés. Természetesen itt is a legkisebb hátsó lánckerékre (fordított váltóműködés esetén a legnagyobbra) kell váltani, hogy a bowdenvég látható legyen. Oldjuk a váltókon a bowdenrögzítést, majd a bowden megtolása után a régi bowden kihúzható. Az új bowdent ugyanoda kell befűzni. A rögzítés után a bowdenekre tegyünk végzáró sapkát, majd a fentiek szerint állítsuk be a váltót.

Forrás: BikeMag

Képek: BikeMag